

Werkvormen bij een bijbelgedeelte

Vijfvragenmethode

- Lees voor jezelf het bijbelgedeelte.
- Beantwoord op een vel papier voor jezelf de volgende vragen:
 - a Wat zegt dit gedeelte over God de Vader en/of de Zoon en/of de heilige Geest?
 - b Welke waarschuwing komt erin naar voren, ook voor jou?
 - c Welke belofte wordt hier gegeven, ook voor jou?
 - d Welk gedeelte spreekt je zelf het meest aan?
 - e Welk onderdeel kun je gebruiken voor het gebed?
- Wissel vervolgens de antwoorden in kleine groepjes met elkaar uit.

Zweedse methode

Geef een kopie van deze tekst en laat ieder dit voor zichzelf lezen en met behulp van tekens aangeven wat hij/zij ervan vindt:

- Een ? als iets onduidelijk is: je begrijpt het niet.
- Een ! als er een lichtje gaat branden: nu begrijp je het!
- Een → als een gedeelte je raakt.
- Onderstreep wat volgens jou de belangrijkste boodschap is.
- Bespreek in kleine groepjes punt voor punt waar tekens geplaatst zijn.

Schrijfopdracht (creatief)

- Kies uit het bijbelgedeelte een tekst die jou veel zegt.
- Lees deze voor in de groep en vertel waarom deze tekst zo belangrijk voor je is.
- Laat ieder lid van de groep hierbij aan de beurt komen.
- Maak een mooie kaart met de tekst erop.

Inleefopdracht

- Lees het bijbelgedeelte.
- Leef je de situatie in en bedenk wat jij zou doen.
- Schrijf dit op.
- Lees wat je hebt opgeschreven aan elkaar voor.

Luisteren

- Maak kopieën van het bijbelgedeelte (gebruik www.biblija.net) en gebruik verschillende bijbelvertalingen.
- Lees de bijbelteksten hardop, desnoods langzaam of nog eens herhalend. Laat het ook in jezelf doordringen.
- Luister alsof je een bijbelgedeelte voor het eerst hoort. Laat de woorden doorklinken!
- Probeer grip op de tekst te krijgen door vragen te stellen als: wat staat er?; wat lees of hoor ik?
- Vermijd het snel reageren met eigen conclusies.

Werkvormen bij vragen

Carrouselgesprek

- Zet stoelen tegenover elkaar.
- Ga over de vraag in gesprek met degene die tegenover je zit.
- Schuif na twee minuten allemaal een plaats naar links op en ga weer in gesprek.
- Doe dit tot je weer tegenover de persoon zit met wie je begonnen bent.

Schrijfronde

- Vorm groepjes van 3 à 4 personen.
- Ieder beantwoordt voor zichzelf de vraag op een vel papier.
- Geef vervolgens het antwoord door aan degene die naast je zit. Die leest wat de ander geschreven heeft en schrijft daar een reactie op.
- Geef vervolgens weer door en herhaal dit tot ieder zijn eigen blaadje weer heeft.
- Bespreek één voor één de resultaten van de schrijfronde.
- Zorg er met elkaar voor dat alle papieren besproken worden. Let goed op de tijd!

Open wanddiscussie

- Schrijf de vraag op een vel papier. Zorg voor (zelfklevende) kaartjes en lijm.
- Laat iedereen zijn antwoord of reactie op een kaartje schrijven.
- Plak de antwoorden bij de vraag.
- Lees van elkaar wat er geschreven staat en bespreek dit met elkaar.

Discussie tussen twee (of drie) personen

Discussieer twee aan twee (drie aan drie) over de vraag.

Werkvormen bij stellingen

Driehoeksdiscussie

- Schrijf een stelling op een bord of groot vel papier.
- Hang in drie hoeken één vel papier met 'ja' – 'nee' – 'weet niet'.
- Lees de stelling voor en laat iedereen reageren door te gaan zitten of staan in een van de hoeken. Zo ontstaan er drie groepen.
- Elke groep gaat in de hoek de argumenten voor de stelling schrijven.
- Daarna gaan de 'hoeken' met elkaar in gesprek. Van mening veranderen is letterlijk van plaats veranderen.

Open wanddiscussie

- Schrijf een van de stellingen op een bord of een vel papier.
- Laat de leden van de groep hun mening en reactie hierop geven en schrijf deze eronder.
- Rangschik verwante opmerkingen naar onderwerp om te bespreken.
- Bespreek dit vervolgens met elkaar.

Open wanddiscussie (variatie)

- Schrijf de stellingen op afzonderlijke vellen papier.
- Laat iedereen zijn mening of zijn reactie op wat een ander schrijft eronder schrijven.
- Bespreek daarna met elkaar wat er geschreven is.

Stickerparade (variatie op de open wanddiscussie)

- Schrijf de stelling op een vel papier.
- Laat iedereen een rode (niet mee eens) of een groene (mee eens) erbij plakken.
- Bespreek de stelling.

Tegenovergestelde stelling

Probeer met elkaar een tegenovergestelde stelling te formuleren.

Kleine groepjes (bij meerdere stellingen)

- Vorm kleine groepjes en laat elk groepje één stelling bespreken.
- Elk groepje geeft een samenvatting van het besprokene.

Rollenspel

Laat twee leden van de groep in een rollenspel een gesprek hebben over een stelling die zich daarvoor leent.

Werkvormen bij een woord

Woordmagneet

- Schrijf het woord ‘kerkverband’ op een vel papier of een bord.
- Schrijf hieromheen woorden die je hiermee associeert.
- Bekijk de woorden en ga met elkaar na wat opvalt. Bijvoorbeeld positieve associaties of juist negatieve. Ga na waar dit op wijst.

Werkvormen bij bijbellezen

WegWijs, juli/augustus 2007, methodiek & praktijk.

Hetty Pullen-Muis

Focus op de Bijbel

God spreekt door de Bijbel tot ons; om zijn Woord beter te begrijpen verdiepen we ons individueel of gezamenlijk in de Bijbel. De focus van de bezinning en studie op de vereniging zijn Gods woorden in de Bijbel.

De bespreking een goede inhoud en vorm geven is soms een hele klus. Niet alleen voor de gespreksleider, ook voor de totale gespreksgroep op de bijbelstudie of vereniging. De levendigheid kan bevorderd worden door andere of nieuwe methoden en werkvormen te gebruiken. In dit artikel geeft Steunpunt Gemeentebouw daarvoor een aantal handreikingen en tips.

God roept!

Voordat je een bepaalde bijbelstudiemethode kiest, is het belangrijk om je bewust te zijn wat er eigenlijk gebeurt. God roept al zijn kinderen op deze aarde!

Hij roept via veel historische verhalen, psalmen, brieven, wetten, profetieën en evangeliën in de Bijbel. Hij spreekt ons elke keer persoonlijk aan als we de Bijbel opendoen. En in het groepsgesprek kunnen de woorden in de Bijbel nog meer tot leven komen. Door het lezen, het zoeken en samen over de betekenis spreken met elkaar. En het samen bidden.

God spreekt je aan als de Bijbel opengaat.

God sprak ook de jonge Samuël in de nacht aan en riep hem (1 Sam. 3). God zoekt ons en heeft ons wat te zeggen. Als je niet antwoordt, blijft het stil.

Het gaat elke keer weer om ons antwoord, zoals Samuël antwoordde: ‘Spreek HEER, uw dienaar luistert’ (1 Sam. 3:9).

Dat is tegen jezelf zeggen dat je zwijgt, en tegen God zeggen dat je luistert. Dat is een actieve luisterhouding aannemen. dat is in beweging komen en niet alleen passief de Bijbel lezen.

Het gaat erom zijn roepstem te beantwoorden. Dat mag bij het bijbellezen elke keer je doel en je focus te zijn. Ongeacht welke bijbelstudiemethode je kiest!

Een aantal bijbelstudiemethoden

Gebruik de *Jongerenbijbel*!

De Nieuwe Bijbelvertaling en de *Jongerenbijbel* maken het lezen van de Bijbel toegankelijker voor bijbelstudie. Door de taal van deze tijd komen de woorden van de Bijbel soms weer in een nieuw licht te staan. Door de toevoeging van de rubrieken in de *Jongerenbijbel* zijn een

aantal werkvormen binnen handbereik. Je kunt de rubrieken gebruiken als een werkvorm voor de bijbelstudie.

Deze *rubrieken* zijn:

- *Aan de slag*: Wat heeft deze bijbeltekst met jouw leven te maken? Een directe vraag die je aanzet tot toepassing en vertaling naar je eigen leven. Een noodzaak bij persoonlijke bijbelstudie, maar ook bruikbaar bij een groepsgesprek.
- *Eerlijk = eerlijk*: De Bijbel confronteert ons vaak met onszelf. Persoonlijke vragen dwingen om een serieus antwoord te geven. En dan moet je wel tegen een stootje kunnen.
- *Belofde = beloofd*: De vraag naar Gods belofte is een rubriek van belang bij het bijbellesen. Wat betekenen die beloften voor je leven hier en nu?
- *Eye-openers*: Bijbelteksten zijn soms moeilijk te begrijpen. De uitleg ligt niet altijd voor het oprapen. Gebruik de eyeopeners bij onduidelijkheden. Soms geven ze een nieuw perspectief op het bijbelgedeelte.

Voorstudie in de Bijbel – De sprinkhaanmethode

Doel

Een voorstudiewerkvorm om bijbelteksten op te zoeken en met elkaar te vergelijken. Je springt als een ‘sprinkhaan’ door de Bijbel heen.

Aanpak

- Je kiest een bepaald kernwoord of thema.
- Daarna ga je op zoek waar het elders in de Bijbel wordt gebruikt en naar de betekenis van het kernwoord. Gebruik hierbij bijvoorbeeld een concordantie of andere hulpboeken.
- Bekijk hierna of het kernwoord of thema in de zelfde context/ situatie wordt gebruikt. Is de betekenis van bijvoorbeeld het woord ‘grenzen’ steeds hetzelfde? Grenzen van een gebied of de grenzen van Gods liefde schetsen twee betekenissen van het kernwoord ‘grenzen’.

Tips

- Het gebruik van de website <http://www.biblija.net/biblija.cgi> is hierbij een handig hulpmiddel.
- Ook te gebruiken als persoonlijke bijbelstudie.
- Deze methode vraagt vooraf een behoorlijke voorstudie, vooral voor de gespreksleiding.

Verkenning van de Bijbel – De eerste gedachten

Doel

Een eerste verkenning van een bijbelgedeelte, of thema en starter van een groepsgesprek.

Aanpak

- De leiding leest de tekst langzaam voor en vraagt aan de groep om in concentratie te luisteren.
- Luisteren alsof je het voor het eerst hoort. Tijdens het luisteren zal een associatie van gedachten/woorden naar boven komen. Een hulpvraag daarbij is: wat was je eerste gedachte toen je de tekst hoorde?
- Houd die gedachte vast en schrijf die op een kaart.
- De inventarisatie van de gedachten kan plenair (evt. op een flipover) genoteerd worden.
- De ‘oogst’ aan het einde van de gespreksronde samenvatten.

- Kies hieruit eventueel een thema voor het groepsgesprek tijdens de bijbelstudietijd erna.

Tips

- Alle associaties zijn welkom. Ze zijn persoonlijk en kunnen ook haken aan de actualiteit op dat moment. Bijvoorbeeld: een verhaal over een genezing in de Bijbel kan persoonlijke verhalen losmaken.
- De associaties hoeven niet direct betrekking te hebben op het gekozen bijbelgedeelte.
- Gebruik grote vellen papier en stiften voor de verzameling van de gedachten.

Om te verwerken en te bespreken – De manuscriptmethode

Doel

De kern en de opbouw van een bijbelgedeelte analyseren.

Aanpak

- Kies een bijbelgedeelte en laat de aanduidingen, verzen, kopjes en alinea's weg. Alsof het een manuscript is en opnieuw gelezen wordt. Maak hier kopieën van.
- Voer eerst de individuele opdracht uit in stilte.
- Ga eerst individueel bepalen waar nieuwe alinea's beginnen.
- Bepaal waar de kopjes in de tekst moeten staan volgens jou.
- Ga in gesprek met elkaar en wissel de kern/opbouw van het bijbelgedeelte uit met elkaar.
- *Tips*
- Deze werkvorm is een goede start om het bijbelgedeelte inzichtelijker te maken en het gesprek op gang te brengen.

Training werkvormen

Bespreken en oefenen van aansprekende werkvormen kunnen bijdragen aan een goede bijbelstudie. Als je zonder oefening met (nieuwe) werkvormen aan de slag gaat, loop je een vrij groot risico dat het mislukt. Dat ligt niet aan die werkvorm, maar meestal aan de manier waarop je ermee werkt. Deze training biedt een veilig oefenterrein. Je oefent met (nieuwe en onbekende) werkvormen.

Centrale vragen die in de training aan bod komen, zijn:

- Wat is de doelstelling van het verenigingswerk?
- Welke manieren van bespreking (werkvormen) passen daar het beste bij?
- De bespreking van voor- en nadelen van verschillende werkvormen.

De training is mogelijk voor 2 of 3 dagdelen.

Voor meer informatie sgo@gbouw.nl of bel ons 038 4270400

Andere producten

Te bestellen producten via www.steunpuntgemeenteopbouw.nl zijn:

- Bijbelstudiekaart (€ 0,35 per stuk)
- Luisterwijzer bij een preek (€ 0,35 per stuk)
- Tekstwijzer met bijbelteksten (€ 0,50 per stuk)